Celldömölk

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Képviselőnk a parlamentben.

Az uj országgyülés összeült, hogy munkálkodjék, alkosson és törvényeket hozzon. A mult cyklus honatyái szétoszoltak s egy kisebb részük kivételével a nemzet őket kicserélte, ujakat küldött helyükbe. Igy az idei parlament képe is ujat mutat. A padsorokat végig ez idő szerint ugyszólván idegen alakok töltik meg, azokból idegen arcok tünnek elő, kik most még politikailag ismeretlen nagyságosok, de rövidesen ismert nagyságokká válhatnak. Minden kerület feszült figyelemmel olvassa a lapokat, hogy onnan mit tudhat meg az ő képviselőjének képességéről. A legtöbb esetben szomoruan kell konstatálni, hogy bizony az csak olyan mindennapi, köznapi nyelven szólva: szavazó masina, de tehetsége révén az ismeretlenség homályából képtelen kibontakozni.

Mi dr. Ostffy Lajosban olyan rátermettséget és ambiciót fedeztünk fel, mely őt egyenesen a politikai élet sokszor rögös utjára tereli, mintegy praedestinálja. Ékesszólásának bizonyitékait ugyan nem volt még alkalma a parlament elé tárni, de a napilapokból már eddig is meggyőződhettünk arról, hogy az ő agilitása a párt kebelében hasznos mozgató erő. A párt vezérférfiai is felismerték az ő kvalitását, a »Budapest« pedig arcképének bemutatásával hosszabb cikkben foglalkozik vele. Ebből tudjuk azt, hogy miféle rokonság füzi őt Khuen-Héderváry Károly grófhoz, aki most kormányelnök s akinek egyik családbelije most ott ül az ellenzék soraiban, hogy a nemes gróf intézkedéseit az ország szine előtt birálat tárgyává tegye: Az érdekes cikket mi is leközöljük.

* * *

Született 1876. október 19-én Budapesten. Atyja, Ostffy István földbirtokos, 1848—49-es honvédtiszt, aki fia születése idején a csornai kerület függetlenségi és negyvennyolcas párti képviselője volt. Jelenleg utolsó férfisarja az Ostffy-nemzetségnek, melyből a kihalt Kanizsai és fiágon kihalt Viczay család származott, valamint anyai ágon Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök is, akit hédervári Viczay Héder gróf adoptált.

Középiskolai befejezése után a földmivelésügyi miniszter engedélyével egy évet töltött gödöllői koronaurodalomban, mint magángyakornok. Jog és államtudományi tanulmányait a budapesti és kolozsvári egyetemeken végezte, majd a magyaróvári gazdasági akadémián szerzett gazdasági oklevelet 1899-ben, amikor aztán egy évi külföldi tanulmányutat tett Németországban, Svájcban, Dániában, Hollandiában, Belgiumban, Franciaországban és Olaszországban. Politikai, közgazdasági és főként mezőgazdasági ismereteit főleg Weinstephenben, Hohenheimban, Zürichben, a Simmenthalban, Berlinben, Halleban, Bonnban, Koppenhágában, Wageningenben, Gemblouxban és Párisban gyarapitotta.

A legionáriusok között.

Irta: Kemény Aladár

Tavaly ősszel, a mikor mindnyájan a melillai események hatása alatt állottunk, hire terjedt a sidi-bel-abbesi elatkozott kaszárnyában, hogy a Beni Amrok, a Beni Kifurok és a Tagefaidok háborognak déire Melillától és Oudjdától nyugatnak.

Nosza, induljon két bataillon a határra.

Én akkor a huszadik században szolgáltam. Nautilnak hivták a század kapitányát. Az első pelotont egy mese cinikus fiatal arisztokrata vezényli: Róbert hadnagy; a másodikat: Richard hadnagy.

Portaneri alhadnagy funkcionarius alhadnagy rangban, a század tulajdonképeni parancsnoka. Ő a saját felelőségére cselekszik és azt, a mit tesz, feltétlenül szentesiti a százados. Igy szokott az lenni a legio valamennyi századában.

Egy kacagó napsugaras délelőtt Portaneri felolvasta a század rapportján, hogy egy hét mulva két bataillont menesztenek Oudjda felé. A mi századunk a 20. század Aux Aounettes-be megy, harminchet kilométernyire Oudjdától, előőrsre.

— Puccoljatok, smirglizzetek és ne igyátok többé le magatokat az indulás napjáig! — fejezte be a rapportot Portanery, ez a nemeskeblü férfiu.

Alig egy-két nap mulva utrakészen álltunk. A felszerelésünk ez volt: puska, bajonette, 130 cartouche, kek capote, fehér nadrág, bakkancs, fekete bokavédő, fehér képi, kék szövetbe burkolt kulacs, a melynek két nyilasa van és a mely a katona jobboldalán lóg, barna iszák — végül fekete borju. — 25 kilót nyom. (Mit szólsz ehez- Hadur?) A borjun egy egész kis párisi áruház van. Sátorponyva, sátorrudak, ásó, kapa, sarló, üstök, konzervek, tüzelőfa, kötelek, két rendbeli ruha, cukor, riza, kávé és két pár tartalék cipő!

Nemhiába, hogy járatos a francia hadseregben ez a kifejezés: bourrique, de meg is van terhelve az a szerencsétlen apagyilkos, mint egy pesti hordár karácsonykor.

A mikor e sorok szerény irója teljesen felszerelve rohant le a trombitaszóra a kaszarnyalépcsőn, összeroskadt az áldás sulya alatt és csak a várható egy havi ajncel adta vissza az erejet arra, hogy föltápászkodjék . . .

A kaszárnya udvarán legények gyülekeztek, nyihogtak a tisztek arabs telivérei, csattogtak a rezes trombiták és eme zürzavar közepette, reszkető inakkal tettem fel magamban a kérdést:

— Hogyan fogom én ezt az ügyet kibirni Aux Aounettesig, ha már a lépcsőházban az összes hurikat látom éldegélni Mohamed paradicsomában? És viszont fogom-e még valaha látni a pesti New-York kávéházat?

— Négyes rendben előre, alluars! — süvöltött a vezényszó, a »clipue« pedig rázenditett az indulóra.

Ujabb kommandó hallatszik:

— Bal felé fejlődni!

Egyenes léniákban áll a két batallion a félisten előtt. Sőt az egész atyaistenség előtt.

Mert ott volt az ezredes, Heliot, Jaquot

*) E tárca szerzője Kemény Aladár, magyar birlapiró. Legutóbb a »Független Magyarország« munkatársa volt. Nyugtalan vére, kalandvágyó természete odáig vitte, hogy az annyira hirhedt, félelmetes »idegen légió« katonája lett, ahol most ezer veszélyével kell megküzdenie. Az afrikai harctérről küldte be hozzánk e kis rajzot.

Ugyanekkor már sopronmegyei birtokai révén tagja volt Sopronvármegye törvény hatósági bizottságának.

1902-ben államtudományi tudorrá avatták a kolozsvári egyetemen, amikor azután Vasvármegye szolgálatába lépett, hol egy és fél évig a celldömölki járásban, mint tb. szolgabiró teljesitett szolgálatot és a vármegye törvényhatósági bizottságának tagja lett. 1903-ban Vasvármegye aljegyzőjévé választotta. 1907. folyamán tb. főjegyzővé nevezték ki és mint első osztályu aljegyző teljesitett szolgálatot képviselővé választásáig. 1906. óta a szombathelyi községi közigazgatási tanfolyamon a vallás- és közoktatásügyi közigazgatás előadója és a jegyzői képesitő vizsgák bizottságának tagja. 1909. évben adta ki Vasvármegye törvényhatósága »A községbiró legfontosabb teendői és tudnivalói« cimü kézikönyvét, melyet a vármegye megbizásából Ostffy Lajos dr. állitott össze. A közügyek terén részt szokott venni az evangelikus egyház életében is. Több év óta a dunántuli evangelikus egyházkerület népiskolai bizottságának elnöke. Politikai, gazdasági és szociális irányu irodalmi munkássága igen számottevő s a parlamenti életben kiváló helyet fog magának kvalitásai révén kivivni.

* * *

A fentiekből most már mindnyájunknak lehet fogalma az ő képzettségéről, világlátottsága pedig amellett bizonyit, hogy képviselőnk gazdag tapasztalatokkal, bő tudással lépett be a magyar törvényhozás ezertornyu koloszszeumába.

Az uj Megváltó.

Irta: Dr. Marton Adolf.

Néhány év előtt egy tudós professzor statisztikai adatok alapján kimutatta, hogy a nagyvárosokban minden második ember vérbajban (lues, syphilis) szenved. Vérfagyasztó, hajmeresztő volt ezen hir hallása, mert az emberiség legsulyosabb, legveszedelmesebb betegsége a vérbaj, maig gyógyithatlan volt. Vérfagyasztó volt azért is, mert az orvosok tudták, hogy a vérbaj átmegy apáról fiura, egész a legutolsó nemzedékig és nem lehet senki sem biztos az iránt, hogy nem kapja meg ő is bármily uton és módon azt a veszedelmes betegséget. Azon betegség magában véve sulyos, még sulyosabbak a következményei.

A statisztikára kell hivatkozni ismét, mert azzal kimutatták, hogy a legtöbb hátgerinclob (hátgerinc sorvadás), agylágyulás stb. azon vérbaj (lues) következménye.

A közönség figyelmét a költők ugy akarták erre felhivni, hogy a beteg lélek helyett a test kóros állapotát vitték a szinpadra. (Ilyen pl. Osvald szerepe Ibsennél.)

Mózes 5 könyvében eltiltja a követőinek, hogy az állatok vérét ne egyék, anélkül, hogy okát, magyarázatát adná ezen intézkedésének. Ha nem is gondolt a vérbetegségre, de féltette már ő is a vértől hivőit.

A héber bölcsészeknél találunk erre csak magyarázatot, ha nem is plausibilis, de jobb hiányában akkor tetszett és ez az: Mózes azért tiltotta meg, hogy az állatok vérét egyék, nehogy azon vér élvezete által az áliat természetét sajátitsák el.

Az egész világsajtót bejárta a napokban a hir, hogy ezen csapástól az emberiséget megmenti, megtisztitja még e földön egy frankfurti *Ehrlich* nevü orvos, aki egy japán kartársával *Hatával* felfedezték azon csodaszert, amelylyel a vérbaj (lues) gyógyitható lesz.

A gyógyszert a felfedezőkről — Ehrlich-Hatának nevezték el.

A hét folyamán Török Lajos a poliklinika tudós tanára Budapesten is kisérletez vele. Az igaz, hogy minden a kisérletezés stádiumában van, de a hatás eddig csodásnak bizonyult. Eddig is tudtak az orvosok a régi gyógyszerrel — a higanynyal eredményt felmutatni, de baj volt az, hogy 3, esetleg 7, esetleg 12 év mulva kiujult.

A fertőzésnek utját nem állhatták, igy lett beteg az emberiség 50%-a.

Ehrlich csodaszerével megváltja az embereket, a késői nemzedéket azon ijesztő betegségtől, igy lesz uj Megváltó a földön, mert kitisztitja a vérüket s megtisztitja a késői generációt.

Ehrlich megérdemli, hogy neve arany betükkel legyen beirva a nemzetek történetébe azon korszakalkotó, a világot ujjáteremtő felfedezése által.

Megmutatta ezzel azt is, hogy az emberiség boldogulása csak a tudomány által érhető el, a neve pedig halhatatlan lett ráillik: »Exegi monumentum aere perennius«.

és Ber rand örnagyok és valami 20 kapitány, 50 hadnagy.

Heliot, — egy hosszu szikár angol, a kit Elliottnak hivtak azelőtt — kicsiny, fehér paripán kilovagolt a tér közepére, horihorgos ember lábai csaknem a földet verték.

Megérkezett a tépett zászló.

Hozta egy hadnagy és három viharvert öreg legionárius kisérte feltüzött szuronynyal.

Az ezredes beszélni kezdett:

— De par le president de la Republique . . .

És igy fejezte be:

— Bajtársak! Tiveletek, a kik a halálba mentek, gondolatban kezet szoritok. Heliot őrnagy urnak tartoztok ezentul vakon engedelmeskedni. Tudom jól, hogy minden legionáriusnak van mit felejtenie. A dicső köztársaság alkalmat ad nektek arra, hogy a fegyverek zajában elnémitsátok lelkiismereteteket. Én magam is legionárius vagyok és tudom, hogy ti keresitek a halált.

Sokan bután bámultak az orruk elé, sirtak még többen. Az ezredes visszalépdelt a tisztek csoportjába, gyalogosan volt, Heliot pedig, ez az érzéketlen bestia, kirántotta kardját, tisztelgett és kimondta a parancsszót:

— Au drapeau! . . .

Drrrrr . . . Tombolva perdült meg két tucat dob és az őrnagy tovább vezényelt:

— Tiszteleg! . . .

A zászlót, a szentséges ereklyezászlót magasra nyujtotta a hadnagy, mi pedig, mintegy varázsütésre felrepitettük a hatszáz lándzsát vállainkra.

Igy esküszik fel a legionárius.

Este még nagyot mulattam, de 9 órakor ott álltam az ágyam mellett, az appel-nél és azzal vége volt. Három hónapon keresztül széna közt aludtam ezentul. Kevés széna közt, az öszvéreink alá például sokkal többet teregettek . . .

Ruhástul, 130 carteuch-sal az övünkben dőltünk a keskeny kaszárnyai ágyakra . . .

Éjjel egy órakor, a hogy az udvaron gyülekeztünk, fehéren sütött a holdvilág. Négy óra hosszat aludtunk összesen.

És adják tovább, suttogva a parancsot:

— An avant, marche! . . .

A tisztek a legénységgel együtt menetteltek. Mi készültünk legmesszebbre. Heliot az egyik batallionnal már El-Arichába elmaradt. 20-50 kilométert tettünk meg naponként. Marodiknak se szeri, se száma. Veszélyes vidéken egyszerüen halálra szánják a beteget és elhagyják, elszedvén tőle fegyvereit; békés helyen megengedik, hogy a társzekérre felkapaszkodjék.

Egy magyar ujság pár nappal ezelőtt megirta épen az én esetemet, a mely Berguent és Odjda között történt meg. Hát biz az ilyesmi előfordul.

Esténként, mikor égnek a bivouac tüzek, párolog a leves és sátrakban pihen a legio, A tisztek bejárják a sátortábort, eltréfálnak a legényekkel és megkérdik: mindenkinek a panaszát. Persze mindenki az erős menetelést sokalja.

No de uccu »caporal Speck, ütessen csapra egy hordó bort!«

Caporal »Speck«-nek hivják a menázsikáplárt, lévén neki sok dolga a szalonnával, mint fő élelmicikkel. És nagyokat iszik a legio. Igy már rendben van. Ha tüzes sárkányok bujnak elő a földből, a 20. század a kijelölt napon ott lesz elöörsön Oudjda mellett, Aux Aouinetesben! . . .

Az idei aratás.

Ebben az évben az enyhe tél következtében még hamarább aratunk. Már Péter Pál napján igen sok helyen szántják is a tarlót és a kévék keresztbe vannak rakva. Az aratással nem is igen lesz baj, a télen elszerződött aratók java bizony nem is volt oly reménységgel, hogy ily jó vetési kereset lesz. Nem bánták meg, hogy még a télen elszerződtek az aratásra. De föltéve, hogy a jó Isten áldása nem volna is oly bőséges, — az előre való gondoskodás az aratási részkeresetről a munkásra nézve csak előnyös, mióta az ő áldott törvénye, a mezőgazdasági munkastörvény érvényben van

Nagy jelentősége és hordereje van annak, hogy a munkás-törvény megadta a lehetőséget annak, hogy a munkás ember a munkába állás előtt nyilatkozzék: részre akar-e dolgozni vagy pedig holdszámra termény vagy pénzbeli díjazásért.

Mikor gyengébb a termés, akkor szokott meglatszani, hogy ez a kikötés a gazdára terhes, de a munkásra határozottan áldott törvényes intézkedés. Emlékezzünk csak vissza, hogy a lelketlen izgatók annak idején ezt a törvényt, mely a munkásról is gondoskodik, merte rabszolga törvénynek elnevezni? Hány nehéz esztendőben világosodott ki minden szónál szebben, hogy e törvény a gyöngének védelmében született meg.

A törvény méltányos, emberséges és keresztény szellemtől van áthatva.

Az a törvény, amelyet a munkásosztály feltolt apostolai oly csutondarosan megrágalmaztak, az a törvény a szeretet, a méltányosság, a gyöngék védelmére állt és a munkásosztályról való gondoskodást ez évben sok száz aratópár igénybe is fogja venni.

A dolgozó mezőgazdasági munkásoknak ezt a törvényt dicsérni nem kell. Több egy évtizednél, hogy érvényben van és ahol megvolt az egymást megérteni vágyas szándéka: ott tiz év óta békés aratás van, nem egyszer tapasztalták a munkások, hogy mennyire igazságosan szabták meg ebben a törvényben a gazdák és munkások jogait és védték meg a gazdát is és a munkás anyagi érdekét is. Nem is azért irjuk meg ebben a nehéz, sokféle sulyos gondokban levő időben ezeket, mintha az érdekelt munkásosztályt akarnók felvilágositani és meggyőzni. Fel vannak világosodva és meg vannak győzdve anélkül is

Erre tehát nincsen szükség. De rámutattunk a mai gyöngébb termésü évben a gyögébb félnek aránylag kedvezőbb helyzetére azért, hogy egyszer már a tartalmatlan, a széllel bélelt, csufondáros rágalmazó szónak vessünk véget. Ahogyan ezt a becsületes szándéku, a társadalmi békét hiven szolgáló törvényt »rabszolga törvénynek« lehetett legyalázni, épen olyan jógosak, épen olyan igazak az egyéb csufolódások is, amelyek törvényes intézkedések leszólására, a békétlenség, az elégületlenség konkolyhintésére, a keserüség érzésének felköltésére vannak szánva.

Céljuk a rendbontás, zavar teremtése és a zavarosban való halászás.

Ez azonban az idén sem fog sikerülni. Ennek elejét vette a helyes, az emberséges törvény, hogy még akkor is, mikor Isten áldása szükösebb, még akkor is a munkás munkája bérét megkapja, mert rajta áll: részt akar-e, vagy holdanként való készpénzt?

Krónika.*)

*) Ezt a jellemző, szép és időszerü verset, mely különösen olvasóinknak szives figyelmére méltó, a jelesen szerkesztett »Budapesti Bazár«-ból vettük át, melynek előfizetési ára negyedévre csak 2 kor. Kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker. Baross-utca 22.

A holt szezon ilyenkor nyáron,
Ahogy megjegyzi igen találón
Nehány nagy költő versben, dalban:
Fontos dolog a fővárosban.
A feleség már hetek óta
Olyan édes, mint a piskóta;
Uracskájának süti, főzi
Kedvenc ételeit s betetőzi
Hizelkedését édes csókkal
És minden egyebekkel, jókkal.
És lassacskán megvallja szendén,
Hogy rendelt már mintákat Sternél.
Mert yőre is, az nem fehet,
Hogy a halovány gyereket
A kánikula itt találja!
Forró katlan a házak tája,
S legyen bár a ligetben jó,
Olyan még nem volt hallható,
Hogy ebből a kazanban maradjon
A gyerekfeltő, gondos asszony.
S minthogy a gyerek arca hálvány,
Pörtschachban vagy a Tátra alján
Kell tölteni a hő nyarat.
Fogyasztvan a sok aranyat.
És megkivánja az egészség,
Hogy ruhákban hiba ne'es-ék,
Mert az lenne csak nagy hiba,
Ha mások szebb vón' a ruha.
Éppen ezért kell pongyola,
Gaffer, melynek vége stóla,
Strand-, kriket-, tennisz-, Golfkabát
És harminc bluz az angyalát!
És aztán ruha nagy melegbe',
Posztóöltözék hüvösebbre;
Majd délutánra ismét másik,
S olyan, melynek nem árt, ha ázik.
Délelőttre batiszt és vászon,
Délutánokra selyem, bársony
És mindhez passzoló kalap,
Melyek láttán megáll a nap,
Mert amit eddig a magasból
Csak dombon látott a kakasból,
Az mind ott van most gazdagon
A modern Chantecler-kalapon.
Okvetlen kell tömérdek másli,
Fehér vászon és bőrkamásli,
Valenzi csipke — figaró,
Selyemkesztyü és boleró,
Fekete, sárga, kék cipő,
És hogyha sáros az idő,
Szattyáncsizma aranycsatokkal,
Észbodító vörös sarokkal.
S hogy a falusi gavallérok
(Akiken ferdén áll a gérokk).
Megtudják mi az isteni,
S ki Pesten a divatzseni;
Egy habruha az Anna-bálra,
Mely hetedhétország-csodára
Remekbe készült költemény,
Vagy izgató Holmes-regény!
Mint falatkenyér, oly szükséges
Ehhez a tündérszép meséhez,
Egy csodálatos, hattyuprémes,
És hóditásában is rémes
Báli belépő rózsaszinben,
Hogy lángot gyujtson minden szivben!
És ami nélkül már manapság
Nyaralni menni merő vakság,
Kell puder, krém, manikür-készlet
S parfüm, mely maga az igézet.
És hogy az irigy szomszédasszony
Dühében tüstént megpukkadjon:
Borsónagyságu brilliáns,
Mély értékben nem szimuláns,
S mely ugy ragyog, miként a nap,
A legderültebb ég alatt.
És igy szerényen felszerelve,
Mert spárolás az asszony elve,
Nyaralni mégy a kis csapat.
A férjecske meg ez alatt
Valahol Budán egymagába
Betér egy szerény vacsorára
S busan tünődve kérdi árván,
Elmerengve az üres tárcán:
A sok kékhasu hova lett?
— Mind elvitte a toalett!

HIREK.

Dr. Ostffy Lajos állása. Ostffy Lajos orsz. képviselő tegnapelőtt beterjesztette a vármegye alispánjához a vármegyénél viselt aljegyzői és tb. főjegyzői állásáról való lemondását. Minthogy a lemondás a törvényhatósági bizottság elé tartozik és a felmentés dolgában a megyegyülésnek kell határoznia, a vármegye alispánja a lemondást egyelőre tudomásul vette és Ostffy Lajosnak a szeptemberi vármegyei közgyülésig a parlamentben való elfoglaltsága miatt szabadságot engedélyezett.

Diszoklevél. A napokban megtartott budapesti tanszerkiállitáson Boda Béla rigácsi tanitó által feltalált számológépét, amelyet lapunkban mi is ismertettünk, a zsüri diszoklevéllel tüntette ki.

Berzsenyi Dezső Karlsbadban. Számtalan gyomorbajos ember talál e hires fürdőben gyógyulást. Ez az oka annak, hogy a világ minden tájékáról megkeresik a természetnek ezt a kitünő orvosát. Az idén is nem kevesebb, mint 34 ezer beteg látogatta meg. Városunkat jelenleg Berzsenyi Dezső ügyvéd képviseli a fürdőn, aki bajainak orvoslására ment oda. Őszinte óhajunk, hogy üde egészségben térjen vissza közénk.

Zászlószentelés. A vasutasok mai zászlószentelési ünnepélye sokkal nagyobb méretűnek igérkezik, mintsem hinni mertük volna. Tegnap vonatokkal már számtalan vidéki vendég érkezett, akiknek elhelyezéséről a rendezőség maga gondoskodott. Az est folyamán fényes faklyás szerenádot adtak vasutasaink a zászlóanyának, özv. Szőgyény-Marich Ferencné szül. Gorcey Paula grófnő őméltóságának. Az ünnepi menet a Kossuth Lajos utcában vette kezdetét zenekisérettel, honnan át a Gyarmathy-térre vonultak. Itt tűzijáték adva, lobogó faklyákkal Őméltósága lakása elé vonultak ki Dömölkre. A menet e után a Rákóczy-utcán haladt végig a Griff-szállóig, hol késő éjjeli órákig tartó ismerkedési estélyt tartottak. A Rákóczy-utca bejáratánál hatalmas diszkapu ékeskedik »Isten hozott« felirattal. Az egész városban élénk készülődés észlelhető a mai napi ünnepélyre.

Elhunyt plebános. Bognár Imre somogymegyei Gadány község celldömölki születésü plebanosa, folyó hó 3-án szivszélhüdés következtében hirtelen elhunyt. Halála környékszerte nagy részvétet keltett.

Hivatalvizsgálat. A helybeli szolgabirósági hivatalban tegnapelőtt vizsgálat tartatott. Németh Béla pénzügyi titkár az irattári aktákat vizsgálta felül, hogy azok kellően felvannak-e szerelve. Minden rendben találtatott.

Az ipartestület mulatsága. A mult vasárnapi nyári mulatságra nem épen kedvező volt az időjárás. De ez nem rettentette vissza a mulatni vágyó ifjuságot, mert a nagyeremben lejegyettek végig a tánctérnél számait. A siker mulatság összes bevétele 414 korona 88 fillér volt.

Felülfizettek: Nagy Fő. Hollósy Rupert apát 20 K, dr. Marothy László 9 K, Gaeser Jenő Raffel Mihály, Sárody József, Zilahi Rób Pál 5—5 K, Zsoldos Boske, Takach Mariska, dr. Bulassa Jenő, özv. Deim Sándorné, Kárpáti István, Hotag Samuel 4—4 K, Szabó Károly, Bokor Károly, Takácsy Kálmán, Németh László, Mayer Iván, Tihanyi Béla, Schütz Gyula, özv. Schütz Adolfine, Reif David, Takács György, Aranyi János 3—3 K, Györfi János 2·20 K, dr. Hetthessy Elek, Somogyi Aladár, Nagy József, Szalay János, Horváth János, Varga György, Heidecker Antal, Németh Markus, Angyal Pál, Szalay Lajos, Nagy Pál, Lichtschein Gusztáv, ifj. Reich Imre, Müller Samuel, Baros Imre, Mészáros János, Nagy András, Szalay Gyula, Szita Gy., Milkovics János, Sebestyén János (Sop.), özv. Spieler Edéne, Tomból Márton, Deutschbauer Ignác, Herzfeld Mór, ifj. Nagy János, Bognár János, Klaffl Sándor, özv. Zsigmond Istvánné, Tóth Antal, Malnási Antal, Gerse János, Seidl Antal, László Ferenc, Bors Lajos (E.-Hetye), Tóth Sándor, Szarka Károly, Lóránt Gyula, özv. Krausz Ignácné, Szalay József, Laluk Ferenc, Süle János, Simon József 2—2 K, Szabó József, 1·50 K, Fodor Károly, Molnár János, Berkes János, Lőrincz József, Krenner Ferenc, ifj. Simon Sándor, Szalay Ferenc, Steiner Rudolf, Csete Sándor, Fábián Dezső, Gersei Ferenc, Németh Ferenc, Kreiner József, Légrády Kálmán, Klaffl Gyula, Lenhardt József, Beres Sándor, Szarka József, Gróf Károly, Háry József, Miklós Lajos, Horváth József, Barabás Ernő, Wendler Lajos, Mizeri Sándor, Simon Sándor, Böröndy József, Spatai József, id. Reich Imre, Lőrincz György, Horler János, Bánóczy István, Mizeri István, Rosenthal József, Szabó Jakab, Pálovits József, Wenesz Sándor, Pap Ernő, Móricz Gyula, Reich István, Módos József, Mühlár Sándor, Németh Ferenc, Stock Vilmos, Fülöp Lajos (Magasi), Jugovits Imre 1—1 K, Bakos Ernő 60 fillér, Engelsz Ferenc, Szigeti István 50—50 fillér, Menyhárt Ferenc, Kiniczky Lajos, Rosta János, Magas József, Vass János 40—40 fill., Németh Lajos 20 fillér.

Halálozás. Özv. csáfordi Tóth Józsefné szül. szánthóházi Szánthó Lidia folyó hó 3-án esti 7 órakor 87 éves korában Csöngén elhunyt. Temetésén a kiterjedt rokonságon kivül nagyszámu gyászoló közönség vett részt. Az agg urnőt két leánya és hozzátartozói siratják.

A Griff-szálló k bővítése. Végre megvalósult Mészáros Jánosnak, mint a Griff-szálló tulajdonosának az a terve, melynek kivitelét már nagyban ohajtotta a helybeli közönség. Elkeszült a nagyterem. Az impozáns kivitelü helyiség nemcsak a modern igényeknek felel meg, de külsőleg is nagyban hozzájárul a környek diszének emeléséhez.

Bérkocsi-ipar. Ódor János berkocsi-iparáról lemondott, ellenben Schöntag Márton ugyanezen ipar üzésére engedélyt nyert.

Házasság. Fülöp Lajos kemenesmagasi malomtulajdonos szerdán tartotta eskövőjét Répceszentgyörgyön Kiss Mariska urleánnyal.

Vasárnap nincs ital. Szilágymegye törvényhatósági bizottsága szabályrendeletet adott ki, amely vasárnapokon, Szent Istvánkor, karácsonykor, husvétkor és pünkösdkor eltiltja a korcsmák nyitvatartását. Ezt a szabályrendeletet most a belügyminiszter is jóváhagyta. Szilágymegye területen julius 15 étől kezdve lép életbe az uj rend.

Tüdővész a Dunántul. A belügyminiszter által most kiadott jelentés szerint a mult év október havában 3072 egyen halt el tüdőgümőkorban. Országrész, illetőleg törvényhatóság szerint csoportositva ezen halálesetek a következőképen oszlottak meg: A Duna jobbpartjan levő Baranya vármegyében 63, Pecsett 8, Fejer vármegyében 42, Székesfehérvárt 4, Győrvármegyében 18, Győrött 7, Komárommegyében 49, Komáromban 2, Mosonmegyében 16, Somogymegyében 98, Sopronmegyében 62, Sopronban 9, Tolnamegyében 57, Vasmegyében 89, Veszprémmegyében 50, Zala vármegyében 114, A Duna balpartján eső vármegyek és városokban 528, Duna Tisza közén 900, Tisza balpartjan 603, Tisza jobbpartjan 369, Tisza Maros szögleten 592, Királyhágón tul 568, Fiumeban 22, Horvát-Szlavonországban 802.

Bolgár kertészeti iskolák. Tudvalevőleg Budapest körül és a vidéki nagyobb városok mellett szorgalmas bolgár kertészek konyhazöldséget termelnek és csodálatos, hogy mennyi pénzt hoznak ki kis területekből. A kertészkedési tudományukat most már a mieink is eltanulták s arra ki akarják képezni a magyar fiukat és leányokat. Budapesten a mult héten nyitották meg a zuglóban az első ilyen iskolát. Végzett elemi iskolás fiukat s leányokat gyüjtöttek össze s azok már szorgalmasan tanulják ezt az üdvös kertészetet.

Esküvő. Blau Jaques Rosner Irénke kisasszonnyal, Rozner József leányával folyó julius hó 10-én tartja esküvőjét Jánosházán.

Elkészült a sorozási tervezet. A vármegye alispánja a hadkiegészitő parancsnoksággal egyetértőleg megállapitotta a sorozás utazási tervezetét. A tervezet szerint a sorozás julius 15-én venné kezdetét, ha árra az ujoncmegajánlás megtörténnék. A tervezet ezuttal hat heti időtartamra szabja a sorozást, a rendes nyolc hét helyett és akként van összeállitva, hogy egy-egy sorozási napra legalább háromszáz állitásköteles állitandó, hogy azok közül legalább kétszázat meg lehessen vizsgálni. A tervezet gondoskodik arról is, hogy a sorozás julius 15 én meg nem kezdhető a parlament késedelmessége miatt. Ez esetre a sorozási tervezet julius 25-iki kezdő dátummal van megállapitva, ugy, hogy az elesett első tiz napon szeptemberben lehet pótolni. Amennyiben a parlament julius 25-ig sem szavazza meg az ez évi ujonclétszámot, a vármegyén uj sorozási utitervet kell majd készíteni.

Helyezzünk nagyobb sulyt gyümölcstermesztésünkre. Ha csemegeüzleteink gyümölcskészletén végigtekintünk, különösen a fővárosban, jólesik látni a sok szép hibátlan, egészséges gyümölcsöt. Amint örömmel gyönyörködünk a nemes, szép almában, körtében stb., ép oly fájdalommal tapasztalhatjuk, kérdezősködve azok származásáról, hogy azok legnagyobb része nem hazánkban termett, hanem idegenből került hozzánk. Ha kedvünk érdeklődni azután, hogy miért idegenek és miért nem magyar gyümölcsöt árusitanak, csakhamar megkapjuk a feleletet: »Mert a magyar gyümölcs nem oly szép, egészséges, tiszta, nem tartható el olyan jól és olyan hosszu ideig, mint az idegenből ideszármazott.« Sajnos ez tényleg igy is van és még sajnosabb, hogy ennek mi magunk vagyunk, illetve gyümölcstermelőink az okai. Okozói vagyunk pedig azért, mert nem küszöböljük ki azokat a nagyszámu hibákat, melyekkel gyümölcstermelésünk terén találkozunk, kik minden vidéken mindenfele gyümölcsnek a termelésével foglalkoznak, pedig minden gyümölcsfának más és más viszonyok felelnek meg. Ha tehát megfelelő módon akarunk a gyümölcstermeléssel foglalkozni, akkor termeljük azt a gyümölcsöt, mely az adott viszonyok között a legjobban megterem. Ha már most kiválasztottuk a megfelelő gyümölcsfa nemeket, akkor iparkodjunk azt okszerüen is termelni. Termeljük azt jó erőben levő talajon, megfelelő távolságra ültetve egymástól. Ha a talaj tápanyagban szegény, trágyázzuk azt. Ne idegenkedjünk a mesterséges trágyafoloktól sem, melyek alkalmazásával igen szép eredményeket érhetünk el. A fák alját, a gyümölcs talaját müveljük meg évenkint rendszeresen. A gyümölcsfákat ezenkivül gondozzuk, ápoljuk is és azt el ne mulasszuk sohasem. Az állati, növényi ellenségeket irtsuk, azok ellen védekezzünk, a fákat tisztogassuk. De ezt nemcsak egyesek tegyék meg, akkor gyümölcstermelésünket előbbre visszük és kiszoritjuk a külföldi gyümölcsöt piacunkról.

A régi husz koronás bankók bevonása. Azok a régi vörös huszkoronás bankjegyek, amelyek 1900. március hó 31-diki kelettel kerültek ki a jegybank nyomdájából, nemsokára eltünnek a forgalomból. A pénz-

ügyminiszter még 1908. junius 11-én kiadott egy rendeletet, amelyben közölte, hogy ezek a bankjegyek 1910. junius hó 31-ig fizetés és átváltáskép az osztrák magyar bank fő és fiók-üzleténél beszolgáltathatók ugy, hogy e bankjegyek bevonásának határideje 1910. évi junius hó 30 án lejár. Minthogy a közönség vonakodik elfogadni a közforgalomban ezeket a huszkoronásokat, tájékozásul közöljük, hogy azokat 1910. évi junius hó 30-ika után is minden banküzlettel foglalkozó intézet átváltáskép elfogadja 1916. évi junius végéig és csak azután vesztik értéküket.

Hol a kánikula? A mi szegény és mitsem vétett fejünk fölött, tisztára szeszélyes tavaszi-nyári-őszi-téli idő garázdálkodik. — Ny r van, — mondják a megszorult adósók és lihegve törülgetik izzadt homlokukat. Az izzadóknak azonban soha olyan kevesen nem hittek, mint most. — Tavasz van, — állitják a boldog szerelmesek, a tavaszt bizonyitja a meleg, tiszta, de korántsem forrótüzü nap, és enyhe szellő, a mosolygó és üde természet. — Őszi idő, őszibb az ősznél is, — panaszkodik néhány valóban őszfejü vagy csalódott szivü, keserü ember: — hiszen ki sem lehet menni a szobából, az ember nem tudhatja, mikor kap hatalmas eső-tust a nyakába, az ég egyebet sem csinál, mint borul és derül (Ezek nem gondolják meg, hogy hiszen az égnek nincs egyéb dolga, mint borulni és derülni.) — Ha az idén egyáltalában benn van a programmban a tél, hát az most kezdődik, — mondják a fázékonyok és esténként télikabátot huznak föl. Néhány tudós, aki egész életében azt bizonyitgatta, hogy a Föld mindig gyorsabban fog forogni, ezekután, boldogan tudatja mindenkivel, hogy ime, igaza volt: a Föld már egy napalatt suhan át a négy évszakon. Igy tehát a Föld lakói szegények, persze, hogy sehogysem tudják magukat kiismerni és nem csoda, ha egyre követelőbben sürgetik a naptárreformot, mert ez a meglevő régi, együgyü és egészen elavult naptár azt mondja, hogy most julius van és mindjárt itt lesz a kánikula.

Élelmiszerek Kinából. Nemcsak nálunk, világszerte nagy a drágaság, de a legnagyobb mérveket öltött Angliában, mert ott kevés gabona terem s igy az állattenyésztés is sokba kerül. Most hát megpróbálják Kinából szállitani az élelmicikkeket. Az első tengeri hajó már meg is érkezett. Hozott 21.048 láda tojást, 10.674 kiló vadhust, 8118 kiló csirkét, kacsát, 4660 levágott sertést, 1345 kiló marhahust. Minden kitünő minőségben érkezett meg, mert a hajón mesterséges módon jéghideg állapotban tartották a holmikat. A hajó három hónap alatt érkezett meg Kinából, megkerülve Ázsiát, a Vöröstengeren keresztül. És mégis olcsóbb volt minden, mintha Európában vásárolták volna. Ezután szakadatlanul fogják szállitani az élelmi cikkeket a copfosok roppant nap birodalmából, ahol rendkivül olcsón termelnek mindent, mert a nép kevéssel beéri, 20 kr. a napszám, nincs adó és más efféle kiadás.

Indián ujságok. Hogy az ujságirás ma már a társadalom szükséglete, azt a föld mingen nemzete tudja. Már nemcsak a lappoknak, eszkimóknak, cserkeszeknek, tatároknak, de az indiánoknak is van ujságjuk. Oklakomában jelenik meg hetenkint egyszer, cime: Dragrayans Achkeca (Ház és tüzhely). Nem foglalkozik politikával, hanem az indián faj szellemi és gazdasági előrehaladás mellett tör lándzsát.

Az utolsó boszorkány-égetés. Mindenki azt hiszi, hogy századok óta nem itéltek máglyahalálra boszorkánynak vélt öreg asszonyokat. Pedig nincs két évtizede, hogy szakbiróság kimondta a halálos itéletet egy vén asszonyra. 1887-ben St. Fuan de Zacocy-ban törvényes itélet alapján elégettek egy öreg asszonyt. Ezen a mexikói eseten kivül még egy északamerikai faluban is tartottak ördögüző procedurákat. A XVI. és XVII. században a spanyolok lakta földön 100.000 embert itéltek el boszorkányvád alapján.

A krokodilok szaporasága. Délafrikából az a panasz érkezik az ültetvények tájékáról, hogy az idén rettenetesen elszaporodtak a krokodilusok. Hiábavaló a lakosság minden erőlködése, hogy ezt a kártékony hüllőt legalább az emberlakta vidékek közeléből kipusztitsák, az állatok szaporasága minden fáradságot meghiusit. Pedig évente igen sok krokodilust ejtenek el az európai és a benszülött vadászok is. Ez azonban elenyészően csekély a szaporulathoz képest. Egy krokodilfészekben átlag 35—40 tojás szokott lenni, sőt legutóbb találtak egyet, amelyben 62 volt. Most a lakósság ugy próbál segiteni magán, hogy a fészkeket kutatja fel s a tojásokat pusztitja el.

Uj Lengyelország. Délamerikában egy nagy folyó mentén, a lengyel kivándorlók tömegesen telepedtek le. Mikor vagy 30.000-en voltaé, kimondták, hogy külön országot alapitanak. Ott ugyanis számos apróbb államocska él szabadon, függetlenül. A sok kis állam szövetségben van egymással. Igy az Európában megsemmisitett Lengyelország a messze Amerikában uj életre kél.

A Halley üstökös áldozatai. Nem is hinné az ember, hogy az olasz nép milyen babonás. Ott komolyan vették a Halley üstökösöz füzött jövendöléseket. Kitünt, hogy 189-en öngyilkossá lettek amiatti rémületükben, hogy ugyis vége a világnak. Azonkivül csalások, betörések s egyéb gazságok történtek az ostoba babona miatt.

Szerkesztői üzenetek.

M. és L. A kezünk közé jutott aktuális versikét, — sajnálatunkra — nem közölhetjük, mert ha a személyes vonatkozásokat elhagyjuk, ugy elveszitette volna azt az eredetiségét, amelylyel valóságos Ady-paródiát láttunk soraikban. Csak előre a megkezdett uton, még szép sikert érhetnek el — más téren. Üdvözlet!

F. M. Boba. Képviselőnk véleménye a petícióról és az ellenpetícióról a »Vasvármegye« f. hó 5 iki számában közölt riport keretében foglaltatott benn.

R. P. Szergény. Fogadását, — előre jósolhatjuk, elveszitette. Fogadja részvétünket.

Nem közölhetők: Hajnal. — Aratáskor. — Sétakocsikázás az erdőben. — Pityulisz és Kroncsi. — Reménytelen szerelem.

WEBER TESTVÉREK

vil any-erőre berendezett mészáros- és :: hentes-áru üzlete ::

SZOMBATHELY, belsikátor.

Lakás: Hid-utca 3-ik szám.

Ajánljuk naponta frissen vágott

marha-, borju- és sertés husainkat,

azonfelül saját gyártmányu **kalbászainkat,** ugymint: **pariser, savaladé, .. frankfurter, .. tormás virsli, krakauer, sonkakalbász, krinolin, debreceni, augsburgi extrakalbász, szalámi** és **szárazkalbász, husos kalbász** nyersen füstölve, **nyelv és sertés- és májsajtok.** *Naponta frissen kaphatók* mindennemü **füstölt husok** nyersen és főtten, **szalonna** frissen füstölten.

Zsir kicsinyben és nagyban.

Megrendeléseket ugy helyben, mint vidéken pontos kiszolgálás mellett gyorsan eszközlünk.

Kiváló tisztelettel:

Weber Testvérek.

Naponta postai szétküldés.

Figyelmeztetés!

A Schicht

szarvasszappan.

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas" véd jegygyel!

Egy jócsaládból való fiu

tanulóul

DINKGREVE

NÁNDOR

könyvnyomdájában

Celldömölkön felvétetik

Soha többe!

nem cserélek szappant, mióta Bergmann **Steckenpferd-liliomtejszappanát** védjegy Steckenpferd, készitő Bergmann & Co. Tetschen a E.) használom, mert ez a szappan a leghatásosabb az összes orvosi szappanok közül szeplő ellen, valamint a szép, puha és finom arcbőr ápolására. Darabja 80 fillérért kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszerüzletben stb.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz, a KIADÓHIVATAL.

KEDVEZMÉNY LAPUNK ELŐFIZETŐINEK!!

BÉVÁRDY GYULA

RÓZSI

ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK

cimmel novella-kötetet adott ki. A száznál több oldalra terjedő kötetben egy csomó igen sikerült elbeszélés van, melyekben az iro megfigyelései, impressiói annyira figyelemreméltók, hogy bátran s a legmelegebben ajánljuk a kötetet kedvezményül lapunk olvasóinak.

Mindenki, aki lapunkra előfizet, megkapja a művet, ha ezen igényét velünk [illegible] s **40 fillér** dijat hozzánk bekuldi.

A mű bolti ára: 2 korona.

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlitásánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyságában és olcsóságában.

NÉMETH LÁSZLÓ

uri szabó divattermében készülnek remek kivitelben

polgári-, papi- és egyenruhák

jutányos áron.

LEGDIVATOSABB SZÖVETMINTÁK.

Celldömölk, Kossuth Lajos-utcza.

Nyomatott [illegible]greve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Celldömölk